

Zorko Prelovec

† SKLADATELJ ZORKO PRELOVEC

Dne 25. febr. 1939. je umrl v Ljubljani priljubljeni skladatelj in pevovodja Zorko Prelovec.

Rojen je bil dne 11. febr. 1887. v Stari Idriji. Po gimnazijskih študijah v Kranju in v Ljubljani je leta 1909. stopil v službo pri Mestni hranilnici ljubljanski, kjer je ostal do smrti.

Pravi življenjski poklic pa je bilo pokojnemu Prelovcu petje in glasba. 25 let je bil pevovodja Ljubljanskega Zvona in več let pevovodja Hubadove župe. Urejal je »Zbore«. Komponiral ali harmoniziral je okrog 150 pesmi. Pred smrtjo je pripravljaval izdajo 22 idrskih zborov.

Poleg tudi že pokojnega E. Adamiča je Prelovec nedvomno najpriljubljenejši slovenski skladatelj. Več njegovih pesmi je postalo tako splošna last, da so postale kar narodne pesmi. To velja posebno za ganljivo vojaško nagrobnico »Oj, Doberdob!« in na mladostne verze dr. Jože Lovrenčiča zapeto »Dekle, daj mi rož rdečih«.

† INDUSTRIJALEC ALOJZIJ VODNIK

Dne 9. jan. 1939. je umrl v Ljubljani kamnoseški podjetnik Alojzij Vodnik, ena najuglednejših osebnosti našega industrijskega sveta.

Rojen je bil v stari kamnoseški rodbini v hiši »pri mojstru« v Podutiku dne 3. marca 1868. Ko je njegov oče ustanovil kamnoseško podjetje v Ljubljani in kmalu nato umrl, je 20 letni mladenič prevzel podjetje in ga z velikim uspehom vodil do smrti.

Bil je predsednik Ljubljanske kreditne banke in Združenih papirnic Vevče, Goričane in Medvode ter član vodstva zadruge Vajenški dom. Za obrtniške vajence se je sploh mnogo briga in sodeloval tudi v Društvu za varstvo vajencev v Rokodelskem domu.

Kot eden izmed redkih naših ljudi si je postavil trajen spomenik tudi kot ustanovnik Narodne galerije, ko je poklonil v fond za Narodno galerijo in Akademijo znanosti in umetnosti 100.000 din.

Alojzij Vodnik

Dne 11. maja 1939. je že tretjič posegla nenadna smrt v vrste urednikov naše mlade Kronike slovenskih mest. Umrl je eden izmed ustanoviteljev našega lista Pavel Debevec in sledil v večnost Lojzetu Slanovcu in Evgenu Jarcu.

Rojen je bil leta 1895. v Ljubljani, kjer je študiral na realki in Christofovem zavodu. Najprej je služboval v avstr. mornarici na ladji »Tegethoff«, toda srce ga je gnalo h gledališču in publicistiki. L. 1918. je postal pevec in režiser ljubljanske opere, nato je odšel v Prago, da se tam izpopolni v petju in gledališki stroki. Nekaj časa je sodeloval tudi pri nemškem gledališču v Pragi. Že v Pragi pa je začel delovati kot organizator slovenske publicistike, ko je ustanovil revijo »Razore«, ki se je pozneje preselila v Ljubljano. Ko se je vrnil v Ljubljano, se je popolnoma posvetil organizaciji knjižnih in publicističnih podjetij in njenih pogojev, reklamni, inseratni in kolportажni stroki. Tako je on eden izmed ustanoviteljev »Modre ptice«. S precejšnjim uspehom je poskusil z ustanovitvijo humorističnega »Kurenta«, ustanovil je založbe »Evalit«, »Grohar«, Planinsko matico in do zadnjega snoval druge podobne načrte.

Naš list pa se ga mora s priznanjem spominjati zato, ker je bil s takratnim županom dr. D. Pucem, Evgenom Jarcem in L. Slanovcem njega ustanovitelj, propagator in od Slanovčeve smrti dalje tudi glavna opora strokovnemu uredniku. V veliki meri njegova zasluga je tudi, da je »Kronika« srečno prebrodila občutno krizo, ki je nastopila po Slanovčevi smrti in da se je z založniško pogodbo med mestno občino in Učiteljsko tiskarno ustvaril realen temelj za njen obstoj. Poleg nabiranja inseratov in naročnikov je odslej tudi vse tehnično uredniško delo slonelo na Debevevih ramah.

S priznanjem se spominjamo njegovih organizacijskih zmožnosti in mu želimo, da bi v miru počival v prezgodnjem grobu.

NAŠA KRONIKA

FEBRUAR 1938.

1. Banska uprava je razpustila Klub primorskih akademikov zaradi prekoračenja v društvenih pravilih določenega delokroga. — V ljubljanskih dnevnikih se je vnela polemika zaradi kavarniške koncesije za nameravano novo palačo Bat'a. — Polletje na srednjih šolah je zaključeno. Na klasični gimnaziji jih je od 1099 dijakov izdelalo 62 %, izdelalo pa jih ni 38 %. Uspeh je boljši kot druga leta, ko jih ni izdelalo okoli 44 % do 45 %. Na I. drž. realni gimnaziji v Vegovi ulici, ki ima 1389 dijakov in 8 dijakinj, jih ni izdelalo 51,11 %, zaradi slabih redov je bilo pa odpuščenih 37 učencev. Uspeh je v splošnem boljši kot lani. Na II. drž. realni gimnaziji na Poljanah, ki ima 73 učencev in 1046 učenek, jih ni izdelalo 43 %. Na III. drž. realni gimnaziji, ki ima 1468 dijakov, jih je izdelalo 654, padlo 808, neocenjenih je bilo 7, odpuščenih 58 dijakov. Mestna ženska realna gimnazija ima samo razrede od

IV. do VIII. in 413 dijakinj. Izdelalo jih je 260, padlo 138, neocenjenih je pa bilo 15. Uspeh je boljši kot druga leta. Drž. učiteljska šola ima samo prve tri razrede s 53 dijaki in z 32 dijakinjami. Vseh je izdelalo 57, padlo pa 28. Nižja gimnazija pri uršulinkah ima 296 dijakinj. Samo tri dijakinje niso izdelale.

2. Pri tekmi za državno prvenstvo v umetnem drsanju je na drsališču SK Ilirije pod Cekinovim gradom zmagal dr. Polo Schwab za pol točke pred Tumo in tako postal državni prvak. Pri juniorjih je postal državni prvak Biber, pri damah pa Silva Palmetova, vsi člani SK Ilirije. V mednarodni tekmi je zmagala Celovčanka Lamatscheva pred Palmetovo. V Bohinju je postal pri smučarskih tekmah državni prvak v klasični kombinaciji Gregor Klančnik. — Nekatera društva so proslavila 180 letnico rojstva Valentina Vodnika.

3. Mestna elektrarna objavlja poročilo za 1937. L. 1937. je oddala 12,268.000 KW ur, torej za 2,210.000 več kakor